

6. Tekrar Testi

1. • Patrikhanelerde yeni meclisler kurulacak ve verecekleri kararlar Bâbîâli tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe girecek.
- Irk, din, dil farkı gözetilmeden hiçbir mezhep diğerine üstün sayılmayacak.
- Mahkemeler herkese açık olacak, keyfi cezalar verilmeyecek.
- Yabancılar da Osmanlı Devleti sınırları içerisinde mülk sahibi olabilecek.
- İltizam usulü kaldırılacak, bütün Osmanlı tebaası din ve mezhebi ne olursa olsun aynı vergiyi ödeyecek.

Verilen Islahat Fermanı maddeleri dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenebilir?

- A) Osmanlı Devleti'ndeki Müslümanları daha güçlü duruma getirmek
- B) Azınlıkların Osmanlı Devleti'ne bağlılığını temin etmek
- C) Yargıda bağımsızlığı sağlamak
- D) Azınlıklara siyasi haklar vermek
- E) Özel mülkiyet hakkını engellemek
2. Tarih öğretmeni derste: "Tanzimat Fermanı'yla padişah, hukukun üstünlüğünü kabul etmiş ve bu olay anayasal rejim yolunda atılan ilk adım olmuştur. Ayrıca Tanzimat Fermanı, modernleşmeyi devlet siyaseti hâline getiren resmi bir belgedir." demiştir.

Buna göre Tanzimat Fermanı ile ilgili,

- I. Yönetim şekli değişmiştir.
- II. Demokratik bir gelişmedir.
- III. Batılılaşma yolunda önemli bir adım atılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III
3. Islahat Fermanı yabancı devletlerin baskısı sonucunda düzenlenmiş ve ilan edilmiştir. Osmanlı Devleti bu Ferman'ı kendiliğinden ilan etmiş görünmekle sadece şekil yönünden hükümlerini şerefine kurtarmıştır. Aslında Hristiyan toplulukların korunması kararları, Avrupa devletlerinin eline geçmiştir. Nitekim bu tarihten sonra Paris Antlaşması'ndaki, Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışılmayacak maddesine rağmen büyük devletler her fırsatta imparatorluğun iç işlerine karışmaya başlamış, bunlar da birçok iç ve dış olayın ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Buna göre;

- I. Paris Antlaşması'nın büyük devletler tarafından dikkate alınmadığı,
- II. azınlıklara sınırsız ayrıcalıklar verildiği,
- III. Batılı devletlerin Osmanlı Devleti'ni desteklediği

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

6. Tekrar Testi

4.

Tanzimat Fermanı	3 Kasım 1839	Tanzimat Fermanı, Osmanlı Devleti'nde geleneksel yapıyı kökten sarsacak yenilikler getirmiştir. Tebaanın kanun önünde eşitliğine dayanan Osmanlı birliği siyaseti, Tanzimat Devri'nin en önemli unsurlarından olmuştur.
Islahat Fermanı	18 Şubat 1856	Osmanlı Devleti ilan ettiği Gülhane Hatt-ı Hümayunu ile bütün Osmanlı tebaasının kanun önünde eşit sayıldığını ve herkesin devletin güvencesi altında olduğunu açıklamıştır.
I. Meşrutiyet'in ilanı	23 Aralık 1876	Türk tarihinin ilk anayasası olan Kanun-ı Esasi ile meşrutiyet yönetimine geçilmiştir. Kanun-ı Esasi'nin ilanında, Genç Osmanlıların halkın yönetime katılması düşüncesi etkili olmuştur.
II. Meşrutiyet'in ilanı	23 Temmuz 1908	II. Meşrutiyet Dönemi'nde farklı fikirleri savunan pek çok parti kurulmuş, çok partili hayata geçiş denemeleri yaşanmıştır.

Yukarıda verilen Osmanlı tarihi ile ilgili gelişmelerin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halkın istekleri doğrultusunda ilan edilmiştir.
- B) Osmanlı Devleti'ndeki demokratikleşme hareketleridir.
- C) Monarşik yönetimi güçlendirmiştir.
- D) Avrupalı devletler karşı çıkmıştır.
- E) II. Abdülhamid Dönemi'nde ilan edilmiştir.

5. XIX ve XX. yüzyıllarda Osmanlı Devleti tüm halkı dil, din, ırk ve mezhep farkı gözetmeden Osmanlı vatandaşı olarak kabul etmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun kanıtı olarak gösterilemez?

- A) Mahkemelerin herkese açık olması
- B) Tebaanın kanun önünde eşit olması
- C) Askerliğin vatandaşlık görevi sayılması
- D) Avrupa'da daimî elçiliklerin açılması
- E) Herkesten gücü oranında vergi alınması

6. Tekrar Testi

6. Tanzimat Fermanı'nın bazı maddeleri şunlardır:

- Müslüman ve Hristiyan bütün tebaanın can güvenliği, mal, ırz ve namusu korunacaktır.
- Vergi, herkesin gücü oranında tahsil edilecektir.
- Askerlik tüm Osmanlı tebaası için zorunlu olacak ve askerlik süresi dört veya beş yıl olarak belirlenecektir.
- Hiç kimseye yargılanmadan ölüm cezası verilmeyecek, herkes malını mülkünü istediği gibi tasarruf edebilecektir.
- Herkes kanun önünde eşit olacak, mahkemeler açık yapılacaktır.

Buna göre Tanzimat Fermanı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Siyasal hakların artırıldığı
- B) Halk arasında eşitliğin amaçlandığı
- C) Kanun üstünlüğünün kabul edildiği
- D) Vergide adaletin sağlanmaya çalışıldığı
- E) Temel hakların korunma altına alındığı

7. Islahat Fermanı'nın bazı maddeleri şunlardır:

- İrk, din, dil farkı gözetilmeden hiçbir mezhep diğerine üstün sayılmayacak.
- Mahkemeler herkese açık olacak, keyfi cezalar verilmeyecek.
- İltizam usulü kaldırılacak, bütün Osmanlı tebaası din ve mezhebi ne olursa olsun aynı vergiyi ödeyecek.
- Cizye vergisi kaldırılacak, gayrimüslimler askerlik yapacak veya askerlik bedelini nakit olarak ödeyecek.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı tebaası arasında eşitlik amaçlanmıştır.
- B) Hukuk alanında düzenlemeler yapılmıştır.
- C) Vergi usulünde değişiklik olmuştur.
- D) Gayrimüslim halka yönelik değişiklikler yapılmıştır.
- E) Anayasal sisteme geçilmiştir.

8. Osmanlı Devleti'nde 1876'da kabul edilen Kanun-ı Esasi'nin,

- I. Padişah, icraatlarından dolayı sorumlu tutulamaz.
- II. Meclis-i Âyanın üyelerini padişah seçer.
- III. Müsadere, angarya ve işkence yasaktır.

maddelerinden hangileri demokrasi açısından olumludur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. Tekrar Testi

9. Bâbîâli Baskını ile idareyi darbe sonucu ele geçiren ittihatçılar, bazı muhalifleri tevkif etmiş ve I. Balkan Savaşı'ndan sorumlu tutulan başta eski sadrazam Kâmil Paşa olmak üzere kabine üyelerinin bazılarını ülkeden uzaklaştırmıştır. Edirne'yi kurtarma propagandasıyla işe başlayan yeni hükümet, uğrunda darbe yaptığı Edirne'yi 30 Mayıs 1913 tarihli Londra Antlaşması'yla Bulgaristan'a bırakmıştır. Bâbîâli Baskını'yla iktidarı ele geçiren İttihat ve Terakki, I. Dünya Savaşı mağlubiyetine kadar muhalefeti sindirerek ülkeyi tek partili bir rejimle yönetmiştir.

Buna göre İttihat ve Terakki Partisi ile ilgili olarak;

- I. seçimle iktidara geldikleri,
- II. muhalefete izin verilmediği,
- III. ülkeyi baskı ile yönetmeye çalıştıkları

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

10.

Türkçülük Fikrinin Güçlenmesinin Nedenleri:

- Milliyetçilik hareketinin Hristiyan tebaa arasında yayılması ve bunun sonucunda isyanların çıkması,
- Türk olmayan Müslüman toplulukların Batılı devletlerin propagandalarıyla Osmanlı Devleti'nden ayrılmaya başlamaları,
- Osmanlı Devleti'nin kaybettiği topraklardaki Müslümanların Anadolu'ya göç etmek zorunda kalması ve bu insanların karşı karşıya kaldıkları felaketlerin uyandırdığı tepki,
- Avrupa'nın Türkler aleyhindeki propagandaları,
- Avrupa'ya giden Türk aydınlarının, Avrupalıların Türkler hakkındaki çalışmalarından rahatsız olmalarıdır.

Buna göre Osmanlı Devleti'nde Türkçülük hareketinin güçlenmesinin nedenleri arasında;

- I. imparatorluk içindeki gayrimüslim ve Müslümanların ayrılık hareketleri,
- II. kaybedilen topraklardan Anadolu'ya gelen Müslümanların yaşadığı sorunlar,
- III. Türklerin dünyadaki egemenliğini güçlendirmek

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

6. Tekrar Testi

11. Osmanlı Devleti 1876, 1909 ve 1913 yıllarındaki darbeler sonrası yaşadığı siyasi sıkıntılar sebebiyle pek çok toprağını kaybetmiştir. Yunanistan, bağımsızlığını kazandıktan sonra genişleme politikası izlemiş ve bu politikada Avrupalı devletlerden sürekli yardım görmüştür. Bu genişleme siyasetinde Girit önemli bir yer tutmuştur. 1878 Berlin Antlaşması'na Girit ile ilgili özel bir madde konmuş ve sorun artık uluslararası bir boyut kazanmıştır. 1878 Halepa Fermanı ile Girit Rumlarına geniş haklar verilmiş ancak bu haklar, Ada'da yeni isyanlara neden olmuştur. Yunanistan'dan, Girit'e gönüllü Rum askerler gitmeye ve silah gönderilmeye başlanmıştır. Ada'da Müslümanlarla Hristiyanlar arasında çarpışmalar artınca Avrupalı devletler bölgeye donanmalarını göndermiş ve Osmanlı Devleti'nden Girit'e Hristiyan bir valinin tayin edilmesini istemiştir.

Yukarıdaki metinle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Yunanistan yayılmacı bir politika izlemiştir.
B) Girit sorunu Müslüman Hristiyan çatışmasına neden olmuştur.
C) Avrupalı devletler tarafsız bir siyaset izlemiştir.
D) Batılı devletler Osmanlı Devleti'nin iç işlerine müdahale etmiştir.
E) Osmanlı Devleti güç kaybı yaşamıştır.

12.

Yusuf Akçura ve Üç Tarz-ı Siyaset

Yusuf Akçura, Türk siyasi hayatında "Üç Tarz-ı Siyaset" adlı makalesiyle meşhur olmuştur. 1904 yılında Mısır'da "Türk" isimli gazetede yayımlanan bu makalede Yusuf Akçura şu konular üzerinde durmuştur: Bir Osmanlı ulusu meydana getirmek, İslamcılığa dayanan bir devlet yapısı kurmak ve irka dayalı bir Türk siyasal ulusçuluğu meydana getirmek.

Yusuf Akçura'nın makalesi dikkate alındığında;

- I. Türkçülük,
II. İslamcılık,
III. Osmanlıcılık

fikirlerinden hangilerini incelediği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III

13. • 1876' da yaşanan darbe ile Sultan Abdülaziz tahttan indirilerek yerine V. Murad tahta çıkarılmıştır.
• 31 Mart Vakası'ndan sorumlu tutulan Abdülhamid 1909'da tahttan indirilmiş ve V. Mehmed Reşad padişah olmuştur.
• 1913'te Enver Bey önderliğinde Bâbüâlî'ye gelen İttihat ve Terakki ileri gelenleri Mahmut Şevket Paşa'yı sadrazam yapmayı kabul eden V. Mehmet Reşad'ı tahtta bırakmışlardır.

Buna göre 1876, 1909 ve 1913 darbeleri ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Devlet otoritesi sarsılmıştır.
B) Siyasete müdahale edilmiştir.
C) Bazı darbe girişimleri başarılı olmuştur.
D) Hanedanın değiştirilmesi amaçlanmıştır.
E) Baskı ile yönetimde değişiklikler yapılmıştır.

6. Tekrar Testi

14.

31 Mart Vakası'nın Başlaması

31 Mart Vakası; 13 Nisan 1909 sabahı Avcı taburlarına mensup askerlerin Ayasofya Meydanı'nda toplanarak gösteri yapması, silah atması ve bazı isteklerde bulunması ile başlamıştı. Kısa zamanda toplanan kalabalıktan uyumlu bir ses çıkmamış, herkes kendi talebini seslendirmişti. Fakat ortak söylem olarak padişahın şeriatın tam olarak uygulanması, Harbiye Nazırı Ali Rıza Paşa ve Meclis-i Mebusan Reisi Ahmet Rıza'nın görevden alınması istenmişti. Bu taleplere bakıldığında aslında isyancılar hem II. Abdülhamid hem de İttihatçılara karşıydı. Bu görüntü tam da Derviş Vahdeti'nin gazetesindeki fikirlere uygundu. Ayrıca kalabalık içinde İttihad-i Muhammedî Cemiyetinin bayraklarını taşıyanlar da vardı. Bu hareketin ilk sonucu Sadrazam Hüseyin Hilmi Paşa'nın istifası oldu. Bu arada isyancılar Galata Köprüsü civarında Ahmet Rıza zannederek Adliye Nazırı Nazım Bey'i, ayrıca Tanin gazetesi başyazarı Hüseyin Cahid zannederek Lazkiye mebusu Arslan Bey'i öldürdü ve iş tamamen kontrolden çıktı. Bazı isyancılar, sokaklarda "mektepli subay" avına çıktı. İstanbul tamamen isyancıların kontrolüne girdi.

Buna göre 31 Mart Vakası ile ilgili,

- I. Sadrazam değişikliğine neden olmuştur.
- II. Mevcut yönetime karşı ilk isyandır.
- III. İsyancılar bazı devlet adamlarının değiştirilmesini istemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I ve III

15. XX. yüzyıldaki ülke ekonomilerinin en önemli özelliği, Sanayi Devrimi'nden sonra ortaya çıkan endüstriyel üretim tarzına dayalı olmasıdır. Bu üretim tarzının ortaya çıkması, Avrupa'da el emeğine dayalı olarak üretim yapan işletmelerin yavaş yavaş ortadan kalkmasına neden olmuştur. Endüstriyel üretime geçemeyen ülkeler ise ihtiyacına cevap verebilecek yeterlikte bir üretim kapasitesine ulaşamadığı için ithalata yönelmiş ve bundan dolayı tüketici bir toplum yapısı oluşmaya başlamıştır.

Buna göre Sanayi İnkılabı'nı gerçekleştiremeyen ülkeler ile ilgili,

- I. Avrupalı devletlerin açık pazarı durumuna gelmişlerdir.
- II. Endüstriyel üretim ile rekabet edememişlerdir.
- III. Ham madde yetersizliği yaşamışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

6. Tekrar Testi

16. Sadrazam Rami Paşa, dokuma ustalarına “Avrupalılar çuha ve ipekli kumaşların ham maddelerini bizden alıyor, ürettiklerini bize geri satıyor. Onlarla bu konuda rekabet edemeyişimiz, çalışma düzenimizin bozuk olmasından kaynaklanmaktadır. Bu nedenle gerekli alet ve levazımı sağlamalı ve ham maddelerimizi yurt içinde işlemeliyiz. Bu işe bir düzen verirsek size her türlü yardımda bulunuruz.” demiştir.

Buna göre Sadrazam Rami Paşa, Osmanlı ekonomisinin Avrupa ile rekabet edebilmesi için aşağıdaki durumlardan hangisinin gerçekleşmesi gerektiğine inanmaktadır?

- A) Avrupalı devletlerden destek alınmasına
- B) Ticaret yollarına egemen olunmasına
- C) Tarımsal üretime önem verilmesine
- D) Geleneksel üretim tarzının devam ettirilmesine
- E) Ham maddeyi ülke içinde işleyebilecek imkânların sağlanmasına

17. Osmanlı Devleti’nde sanayileşmeyi yürütecek personel yetiştirmek amacıyla 1860’da Islah-ı Sanayi Komisyonu kurulmuştur. Bu komisyonun sanayi eğitimi vermek, gümrük vergisini artırmak, sergiler açmak ve esnaf içinde şirketleşmeyi sağlamak gibi görevleri vardır.

Buna göre Islah-ı Sanayi Komisyonunun kurulmasıyla;

- I. Devletin ihtiyaç duyduğu ürünlerin satışını engellemek,
- II. Sanayileşme alanında bilinçlenmeyi sağlamak,
- III. Ülkenin ithalat miktarını artırmak

amaçlarından hangilerinin hedeflendiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

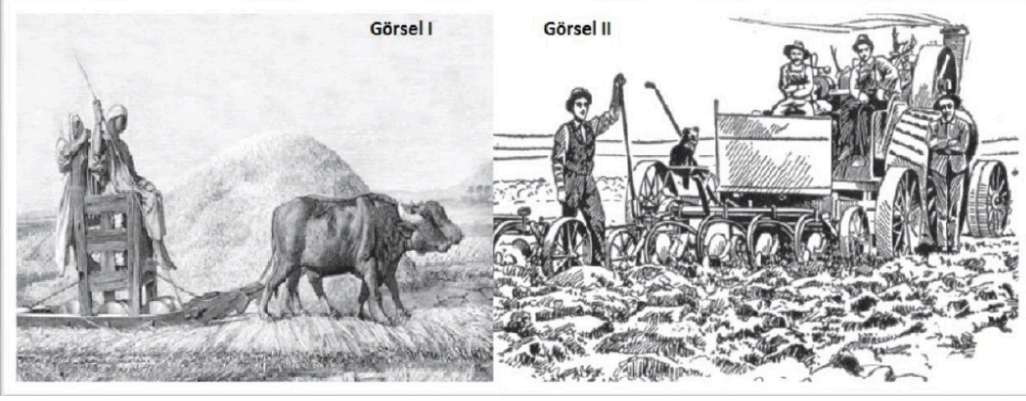
18. Mehmet Genç: “Osmanlı’nın talan ekonomisiydi. Fetihlerle geçiniyorlardı. Fetihler durunca kendi halkını sömürdü ve sonra dağıldı gitti.” diyorlar. Bunu demeye imkân yok. Osmanlı üretim yapıyordu. Üretim olmadan milyonlarca km² toprağın üzerinde o kadar insanın yaşaması mümkün değil. Üretim vardı ama küçük ölçekliydi. Ziraatte de sanayide de küçük birimler hâkimdi. Bu küçük ölçekli üretim sistemi Batı’daki Sanayi Devrimi’nin getirdiği değişim olmasaydı pekâlâ yaşayabilir bir sistemdi. Bu sistemin teknolojik gelişmeyi kolaylaştıran bir sistem değil ama adalet içinde herkesin kıt kanaat da olsa yaşamasını sağlayan bir yapıyı oluşturduğu da muhakkaktır.

Mehmet Genç’e göre, Osmanlı Devleti’nin ekonomik sistemi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Özel mülkiyetin desteklenmesi amaçlanmıştır.
- B) Sanayi Devrimi’nden sonra ülke ekonomisi güçlenmiştir.
- C) Halkın sömürülmesine dayanan bir ekonomik düzen oluşturulmuştur.
- D) İhracat odaklı bir üretim anlayışına sahiptir.
- E) Sanayi Devrimi’ne kadar kendi kendine yeten bir üretim düzeni vardır.

6. Tekrar Testi

19.

Verilen görsellere göre,

- I. Tarımsal yöntemde değişim yaşanmıştır.
- II. Her dönemde iş gücüne ihtiyaç duyulmuştur.
- III. Üründe kalite artmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

20. Tablo: Üretim Tarzları Arasındaki Farklar

Üretim Değişkenleri	El Emeğine Dayalı Üretim	Endüstriyel Üretim
Çalışma ortamı	Küçük el tezgâhları ve atölyeler	Fabrikalar
Üretim Aletleri	Zanaatkarların kendi ürettikleri el aletleri	Makineler
Üretim Hızı ve Miktarı	Daha az, kaliteli, yavaş	Daha fazla, standart kalitede ve hızlı
Üretim Organizasyonu	Ülke içinde mal ve hizmet arzının mümkün olduğu kadar bol, kaliteli ve ucuz olmasını sağlamak	Kâr amaçlı üretim
Çalışma Disiplini	Usta-çırak ilişkisi, iş birliği ve dayanışma	Patron-işçi ilişkisi, rekabet

Verilen tabloya göre,

- I. Endüstriyel üretimde iş birliği ve dayanışmada artış gözlenmiştir.
- II. El emeği üretiminde kol gücünden yararlanılmıştır.
- III. Endüstriyel üretim makineleşme sürecini başlatmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.